

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 4 PŽ-3264/2018-3

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Dubravke Matas, predsjednika vijeća, Lenke Ćorić, suca izvjestitelja i Mladena Šimundića, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja SPLIČANKA-OBUĆA d.o.o. Šestanovac, OIB 19850227405, kojeg zastupaju punomoćnici, odvjetnici iz Zajedničkog odvjetničkog ureda Ivan Močić i Boris Bulj, Split, protiv tuženika KRAJINA poljoprivredna zadruga u stečaju, Šestanovac, OIB 22476830200, kojeg zastupa punomoćnik Darjan Tarabarić, odvjetnik u Splitu, radi utvrđenja osnovanosti osporene tražbine, odlučujući o tužiteljevoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-496/2016 od 9. travnja 2018., ispravljene rješenjem toga suda poslovni broj P-496/2016 od 10. travnja 2018., u sjednici vijeća održanoj 10. ožujka 2020.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se tužiteljeva žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-496/2016 od 9. travnja 2018., ispravljena rješenjem toga suda poslovni broj P-496/2016 od 10. travnja 2018., u točki I. i u dijelu točke II. njezine izreke kojim je naloženo tužitelju da naknadi tuženiku troškove postupka u iznosu od 40.181,25 kn sa zateznim kamatama od 9. travnja 2018. do isplate po stopi propisanoj za ostale odnose.

II. Preinačuje se presuda Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-496/2016 od 9. travnja 2018., ispravljena rješenjem toga suda poslovni broj P-496/2016 od 10. travnja 2018., u preostalom dijelu točke II. njezine izreke, i sudi:

Odbija se tuženikov zahtjev za naknadom troškova postupka u iznosu od 28.506,25 kn (dvadesetosamtisućapetstošest kuna i dvadesetpet lipa).

Obrazloženje

Presudom Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-496/2016 od 9. travnja 2018. u točki I. njezine izreke odbijen je tužbeni zahtjev kojim tužitelj traži da sud utvrdi da je osnovana tužiteljeva tražbina u iznosu od 1.546.225,07 kn, u stečajnom postupku koji se vodi nad tuženikom, kao tražbina drugog višeg isplatnog reda. Točkom II. izreke presude naloženo je tužitelju da naknadi tuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 688.687,50 kn sa zateznim kamatama od dana donošenja presude do isplate po stopi propisanoj za ostale odnose u roku od osam dana.

Rješenjem toga suda od 10. travnja 2018. donesenim pod istim poslovnim brojem navedena presuda je ispravljena tako da je u točki II. njezine izreke i na listu 6. obrazloženja umjesto iznosa „688.687,50 kn“ ispravno naznačen iznos „68.687,50 kn“.

Tužitelj je protiv presude podnio žalbu zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U žalbi navodi da presuda ne sadrži jasne i određene razloge o odlučnim činjenicama i da postoji proturječje između onoga što se u razlozima presude navodi o sadržaju isprava ili zapisnika o iskazima danim u postupku i samih tih isprava ili zapisnika. Smatra da je sud pogrešno primijenio načelo slobodne ocjene dokaza iz čl. 8. Zakona o parničnom postupku. Dalje navodi da je pokrenuo parnični postupak protiv Općine Šestanovac radi utvrđenja prava vlasništva i da su rezultati tog postupka od prejudicijelnog značaja za ovu parnicu, zbog čega je sud trebao prekinuti ovaj postupak u smislu odredbe čl. 212. Zakona o parničnom postupku. Smatra da je zbog rokova propisanih za prijavu tražbina u stečajnom postupku bio dužan prijaviti tražbinu koju će imati prema tuženiku u slučaju da izgubi spor koji vodi protiv Općine Šestanovac, jer bi to značilo da je tuženik 1962. godine prodao tužitelju nekretninu za koju je jamčio da je vlasnik, iako to nije bio. Žalitelj dalje navodi da zastara njegovog zahtjeva počinje teći tek od pravomoćnosti presude kojom se odbija njegov zahtjev za utvrđenje prava vlasništva, kao i da je sud pogrešno zaključio da regresna tražbina zastarijeva za tri godine. Ističe da je dostavio dokaz da je tužiteljev prednik podmirio dug prema Komunalnoj banci, zbog čega su ispunjene pretpostavke za isticanje regresnog zahtjeva. Odluku o troškovima postupka osporava jer smatra da je sud zanemario načelo causae i culpe te je tuženiku priznao pravo na naknadu troškova koji nisu bili potrebni za vođenje parnice. Predlaže da ovaj sud preinači pobijanu presudu tako da prihvati tužbeni zahtjev, a podredno da je ukine i predmet vrati sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

Žalba nije osnovana, osim u dijelu odluke o trošku.

Pobijana presuda ispitana je na temelju odredaba čl. 365. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 i 70/19; dalje: ZPP) u granicama dopuštenih žalbenih razloga, pazeći pritom po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz odredbe čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava (čl. 356. ZPP-a).

Predmet spora je utvrđenje osnovanosti tužiteljeve tražbine u iznosu od 1.546.225,07 kn, u stečajnom postupku koji se vodi nad tuženikom, kao tražbine drugog višeg isplatnog reda.

Iz obrazloženja prvostupanske presude proizlazi da je tužiteljev prednik (Postolarska zadruga) platio tuženiku cijenu za zgradu Zadrugnog doma tako da je preuzeo otplatu kredita na temelju ugovora od 1. rujna 1962., s time da su stranke taj ugovor označile kao ugovor o prijenosu nekretnina bez naknade. Prvostupanski sud smatra da, neovisno o ishodu postupka koji se vodi radi utvrđenja prava vlasništva pred Općinskom sudom u Splitu, Stalnom službom u Omišu, nije osnovan tužiteljev zahtjev za plaćanje revaloriziranog iznosa kojeg je njegov prednik platio tuženiku na temelju navedenog ugovora, budući da taj ugovor nije raskinut. Konačno, prvostupanski sud je zaključio da je osnovan i tuženikov prigovor zastare, jer je tužba podnesena 13. srpnja 2016., tražbina je u stečajnom postupku prijavljena 4. ožujka

2016., dok je plaćanje cijene izvršeno u vrijeme sklapanja ugovora iz 1962. godine, iz čega proizlazi da je navršen trogodišnji zastarni rok iz odredbe čl. 228. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/98 i 125/11). Slijedom navedenog, prvostupanjski sud je odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan.

Pobijanom presudom ni tijekom prvostupanjskog postupka nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka na koju ovaj sud pazi po službenoj dužnosti pa ni ona na koju tužitelj ukazuje u žalbi. Pobijana presuda sadrži jasne i određene razloge o odlučnim činjenicama. Također, o odlučnim činjenicama ne postoji proturječnost između onoga što se u razlozima presude navodi o sadržaju isprava ili zapisnika o iskazima danim u postupku i samih tih isprava ili zapisnika. Nije povrijeđeno ni načelo slobodne ocjene dokaza iz čl. 8. ZPP-a, a okolnost da tužitelj drukčije cijeni izvedene dokaze ne znači samo po sebi da je učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka. Nadalje, prema odredbi čl. 12. st. 1. ZPP-a kad odluka suda ovisi o prethodnom rješenju pitanja postoji li neko pravo ili pravni odnos, a o tom pitanju još nije donio odluku sud ili drugi nadležni organ (prethodno pitanje), sud može sam riješiti to pitanje ako posebnim propisima nije drugačije određeno. Iz navedene zakonske odredbe proizlazi da prvostupanjski sud nije bio dužan odrediti prekid ovog postupka dok drugi sud ne donese odluku o pitanju za koje tužitelj smatra da o njemu ovisi odluka u ovoj pravnoj stvari.

Međutim, pogrešno je primijenjeno materijalno pravo. Naime, tužiteljeva tražbina ne predstavlja regresni zahtjev, kako to pogrešno smatra tužitelj, niti se radi o tražbini iz trgovačkog ugovora o prometu robe i usluga odnosno iz ugovora kojeg su sklopili trgovac i osoba javnog prava o prometu robe ili usluga, koja zastarijeva u roku od tri godine (čl. 228. Zakona o obveznim odnosima), kako to pogrešno smatra prvostupanjski sud. Iz tužbe proizlazi da tužiteljeva tražbina predstavlja revalorizirani iznos koji je tužiteljev prednik platio tuženiku za zgradu Zadružnog doma u Šestanovcu u skladu s ugovorom sklopljenim 1. rujna 1962., i to tako da je preuzeo otplatu kredita kod Komunalne banke (str. 2. spisa). Dakle, tužitelj traži vraćanje novčanog iznosa za koji tvrdi da je plaćen za predmetnu zgradu.

Tužitelj ne tvrdi da je ugovor o prijenosu nekretnina od 1. rujna 1962. raskinut odnosno da je prestao važiti na neki drugi način da bi otpala pravna osnova za plaćanje iznosa čije vraćanje traži. Upravo suprotno, tužitelj iznosi činjenicu da je pokrenuo postupak za utvrđenje prava vlasništva na predmetnoj zgradi, da je pozvao tuženika da se uključi u taj postupak u svojstvu umješaka, kao i da se u tom postupku poziva na odredbe ugovora sklopljenog 1962. godine. Pored toga, tužitelj navodi da je tražbina koja je predmet tužbenog zahtjeva „potencijalna buduća tražbina“ za slučaj da ne uspije u postupku radi utvrđenja prava vlasništva (str. 3. spisa). Stoga valja zaključiti da nije otpala pravna osnova na temelju koje je plaćena cijena za predmetnu nekretninu. S obzirom na to da predmetni ugovor nije raskinut on i dalje obvezuje stranke, tužitelj nema pravo zahtijevati da mu tuženik vrati ono što je dao za predmetnu nekretninu prema odredbama čl. 368. st. 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima.

Slijedom navedenog, pravilnom primjenom materijalnog prava valjalo je jednako odlučiti o tužbenom zahtjevu.

U odnosu na odluku o troškovima postupka prvostupanjski sud je pravilno cijenio koji troškovi su bili potrebni za vođenje parnice, ali je nepravilno odredio visinu troškova za sastav podneska od 8. veljače 2017. i za zastupanje na ročištu održanom 22. veljače 2018. u

iznosu od 15.470,00 kn, što s porezom na dodanu vrijednost iznosi 19.337,50 kn za svaku radnju. Naime, za podnesak od 8. veljače 2017. tuženik ima pravo na naknadu troškova prema Tbr.8/3 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj: 142/12, 103/14, 118/14 i 107/15; dalje: OT) u iznosu od 500,00 kn, što s porezom na dodanu vrijednost iznosi 625,00 kn, jer se ne radi o odgovoru na tužbu niti o očitovanju na nalaz i mišljenje vještaka, dok za zastupanje na ročištu održanom 22. veljače 2018. tuženik ima pravo na naknadu troškova zastupanja po punomoćniku odvjetniku prema Tbr.9/2 OT u iznosu od 7.735,00 kn, što s porezom na dodanu vrijednost iznosi 9.668,75 kn, jer se na tom ročištu raspravljalo samo o procesnim pitanjima. Dakle, tuženik ima pravo na naknadu troškova postupka u ukupnom iznosu od 40.181,25 kn, dok je njegov zahtjev neosnovan za iznos od 28.506,25 kn. U preostalom dijelu odluka o troškovima pravilna je i zakonita (čl. 154. st. 1. i čl. 155. ZPP-a).

Slijedom navedenog, valjalo je na temelju odredbe čl. 368. st. 2. ZPP-a odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu u točki I. njezine izreke kojom je odbijen tužbeni zahtjev u dijelu koji se odnosi na utvrđenje osnovanosti tražbine, zatim, na temelju odredbe čl. 380. t. 2. ZPP-a odbiti tužnikovu žalbu kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu u dijelu točke II. njezine izreke kojim je naloženo tužitelju da naknadi tuženiku troškove postupka u iznosu od 40.182,25 kn sa zateznim kamatama od 9. travnja 2018. do isplate po stopi propisanoj za ostale odnose, a na temelju odredbe čl. 380. t. 3. ZPP-a preinačiti točku II. izreke pobijane presude tako da je odbijen tužnikov zahtjev za naknadom troškova postupka u iznosu od 28.506,25 kn.

Zagreb, 10. ožujka 2020.

Dokument je elektronički potpisan:
DUBRAVKA MATAS

Vrijeme potpisivanja:
16-06-2020
12:06:43

DN:
C=HR
O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
2.5.4.97=#130D48523937333439333636363139
L=ZAGREB
S=MATAS
G=DUBRAVKA
CN=DUBRAVKA MATAS

Predsjednik vijeća
Dubravka Matas

Broj zapisa: 17894-d8942

Kontrolni broj: 0e1d1-66362-28bfd

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=DUBRAVKA MATAS, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE,
C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.